

opilci
kacíři

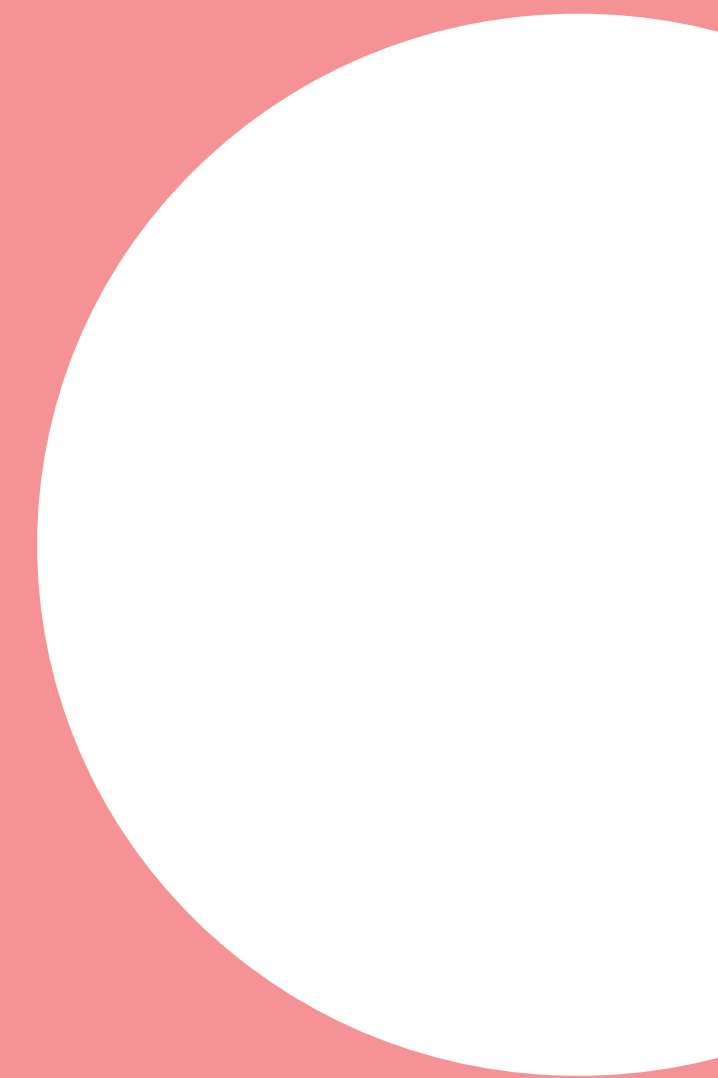
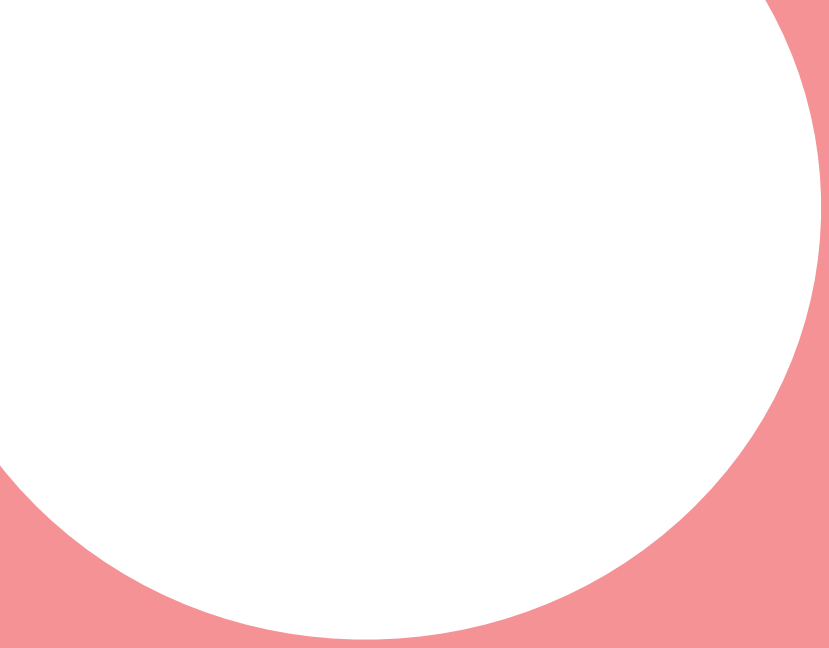
i

učenci
světci

Češi očima raněnovověkých autorů

Vojtěch Pelc
KKS FLÚ AV ČR

Den latiny
28/4/2022

Výsledky výzkumu: Češi jsou tlustí a pijí
nejvíc na světě

Jako Češi propadáme obžerství čím dál
víc. Chceme být nejlepší i v tomhle?

Jan Valalík ⁶⁶⁹⁰⁶

No však to jim jde dobře chlastat a svejkovat.

0 / 0

Češi se propadli v žebříčku největších pijanů. Předběhli nás Rakušané i Francouzi

Padá mýtus o českém národu pijáků. Bez turistů výrazně klesla spotřeba alkoholu

České děti pijí nejvíc v Evropě

Češi jsou masožrouti. Za rok snědí tolik masa,
kolik sami váží

Zvyky Čechů se mění, ze stolů pozvolna mizí maso.
Kvůli zdraví i etice

Covid vzal Čechům chut' na pivo.

**Spotřeba masa roste. Češi sní za rok přes
80 kilo, z grilování se stala národní vášeň**

Nejateističtější v Evropě. Češi
zavrhli kostely, stále víc jich však
věří v „něco“

Nejsme nejvíc obézní na světě, jen v Evropě

Oto 🇨🇪 @Oto55775083 · 19. 6. 2021

Odpověď uživateli [@RistrettoF](#)

Jsme nejxenofobnější národ na světě...

Češi nemají vůbec zájem o kulturu, diví se Francouzka

MORALE

Questa mattina, in un'aula di una scuola di una città del sud, un insegnante di filosofia ha fatto una lezione che ha lasciato a lungo i suoi allievi in silenzio. L'insegnante ha parlato di un filosofo che aveva detto: "Non è la religione a dare un senso alla vita, ma è la vita a dare un senso alla religione".

MORALE

Magari il tuo papà superstizioso ti ha fatto sapere
 un'altra volta che religione, non va, se no, [no](#), [no](#).

2019, Apr 11, 14:11

41 risposte · [2](#) [1](#) [1](#)

👍 🗨️ 🗨️ 🗨️ 🗨️

Qui paulò excellunt, atq; inter plebem nobilitatemque mediū sunt, audaces, versuti, ingenio vario, lingua præcipiti, rapinarum auidi sunt, & quibus nihil satis esse possit. Nobilitas gloriæ appetens, belli perita, periculorum contemptrix, ac promissi tenax: quamuis eius ingluuiem explere difficilimum. At vniuersum simul si expendas populum, non est qui religioni aduersetur: sed profectò in omni gente qualis rector, talem inuenies & populum. Quomodo autem & vnde hoc genus hominum in Germaniam venerit, scripsi iam pridem integerrimo & præstantissimo patri Dominico Cardinali Firmano, tuæ serenitati amicissimo: id hoc loco repetere non grauabor, quando historiæ quam teximus omnino quadrat.

4 . . . . . A E N E A E S Y L V I I

Qui paulò excellunt, atq; inter plebem nobilitatemque mediū sunt, audaces, versuti, ingenio vario, lingua præcipiti, rapinarum auidi sunt, & quibus nihil fati esse possit. Nobilitas gloriæ appetens, belli perita, periculorum contemptrix, ac promissi tenax: quamvis eius ingluuiem explere difficilimum. At vniuersum simul si expendas populum, non est qui religioni aduersetur: sed profectò in omni gente qualis rector, talem inuenies & populum. Quomodo autem & vnde hoc genus hominum in Germaniam venerit, scripsi iam

Bohuslaus Hassensteinius a Lobkowitz ✓

@PoetaLaureatus

Magna in hoc populo superstitionum licentia neque cuiquam fraudi est religionem, quam vult, sequi. 🧐 🤔

7:24 PM · Mar 15, 1489

43 Retweets   **8** Quote Tweets   **165** Likes

Čechy

Čechy

&

kultura

Bohuslav

Hasištejnský

z Lobkowitz

Hieronymus

Balbus

Humanistický básník

Studium v Bologni, Ferrare

Člen kr. kanceláře, probošt
vyšehradské kapituly

Cestovatel, bibliofil, filosof

1461-1510

Původem Ital z Benátek

Básník, právník a učitel řečnictví

v Praze od r. 1499

1450–1535

Ad Hieronymum Balbum elegia 1500

Balbe, Theramneo non concessure Lycurgo,
maxima Castalii gloria, Balbe, lacus,
quid tibi cum populo, gelidus quem circuit Albis,
et cum caeruleo quid tibi Danubio?
Scilicet Etruscas valles et Romula Tempe
deseris et magnae litora Parthenopes
Arctoasque hiemes aeternaque frigora quaeris
et iuvat in nostra vivere barbaria.

...

Ad Hieronymum Balbum elegia 1500

Elegia Hodoeporicon / Boiemiae et procerum eius laudes

1500

Zpěvci pročez mi nade vše milí, Flakk, Máro a N

Rádi jakýkolivěk svůj velebívali kraj.

Tys ale básně složil skřítkům na urážku domácím,

Káraje bezvinných otčiny obvyčejů.

Tys-li to, pěvče svatý, zdárný Helikóna kochánku,

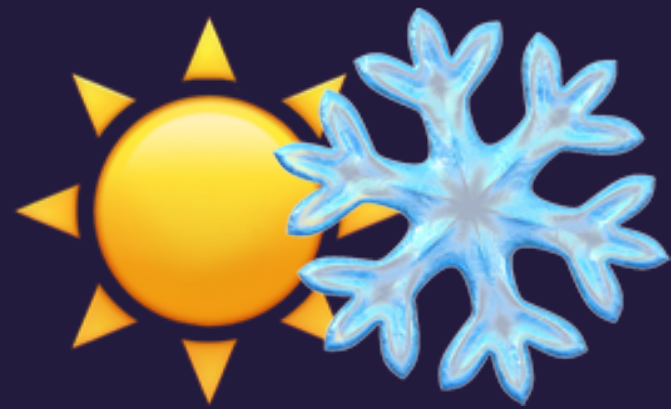
Ty, jehož ozdobuje skráně olíva tichá,

Tys byl, jenž jsi Lykamba žlučí své šípy napustiv,

Své vlastní zasadil otčině rány kruté?

Elegia Hodoeporicon / Boiemiae et procerum eius laudes 1500

Impius esse tibi videor

1501

Nevděčný, ano odrodilý zdám tobě se býti,
Přísně že kárám své otčiny nevzdělanost.
Nad zlato, věř mi, že jest ano nad život otčina dražší,
U vděčnosti k ní Tobě neustupuji.
Vždyť ale často nožem lékař naše rány hojívá,
Často krutou trpká šťáva přemohla nemoc:
Pročby také moudrému nebývalo slušno a volno,
Rozmařilým hořkou kázati pravdu uším?
Balba nenásleduji; nezatáčímť za zlato léče,
Za smyšlená slova já hrsti nenastavuji.

Impius esse tibi videor

1501

Nevděčný, ano odrodilý zdám tobě se býti,
Přísně že kárám své otčiny nevzdělanost.

Nad zlato, věř mi, že jest ano nad život otčina dražší,
U vděčnosti k ní Tobě neustupuji.

Vždyť ale často nožem lékař naše rány hojívá,
Často krutou trpká šťáva přemohla nemoc:

Pročby také moudrému nebývalo slušno a volno,

Rozmařilým hořkou kázati pravdu uším?

Balba nenásleduji; nezatáčímť za zlato léče,

Za smyšlená slova já hrsti nenastavuji.

Balbus amat patriam

1501

Balbus amat patriam. Quare? Quia munera quaerit,
certe animo multo plus amat Italiam.

Čechy

Čechy

&

víra

Češi jsou národ ožralů a nejhorší pakáž pod sluncem? Významný papež o nás sepsal nelichotivé dílo

Aktualizováno 10.3.2018, 22:16 10. března 2018, 07:35 — Autor: **Jan Červenka** / EuroZprávy.cz

eneas

ivius

1405-1464

iccolomini

Historia Bohemica

cca 1458, tiskem 1475

AENEAE SILVII SENEN-
sis de Bohemoru origine ac gestis histo-
ria, uariarũ rerũ narrationem com-
plectens. Cui nunc primum copiosus
accessit index, quo faãlius studioso le-
ctori sit obuiam, quicquid de una
quaq; re, cuius in hoc libello
fit mentio, scire de-
siderat.

Bibl. Aug. Euzran.
Coloniae apud Heronem Alopeium
Anno M. D. XXIIII. Mense
Octobri.

*F. N. Vanderp. Sc. prior
1737*

Historia Bohemica

cca 1458, tiskem 1475

PŘEKLADY DO ČEŠTINY

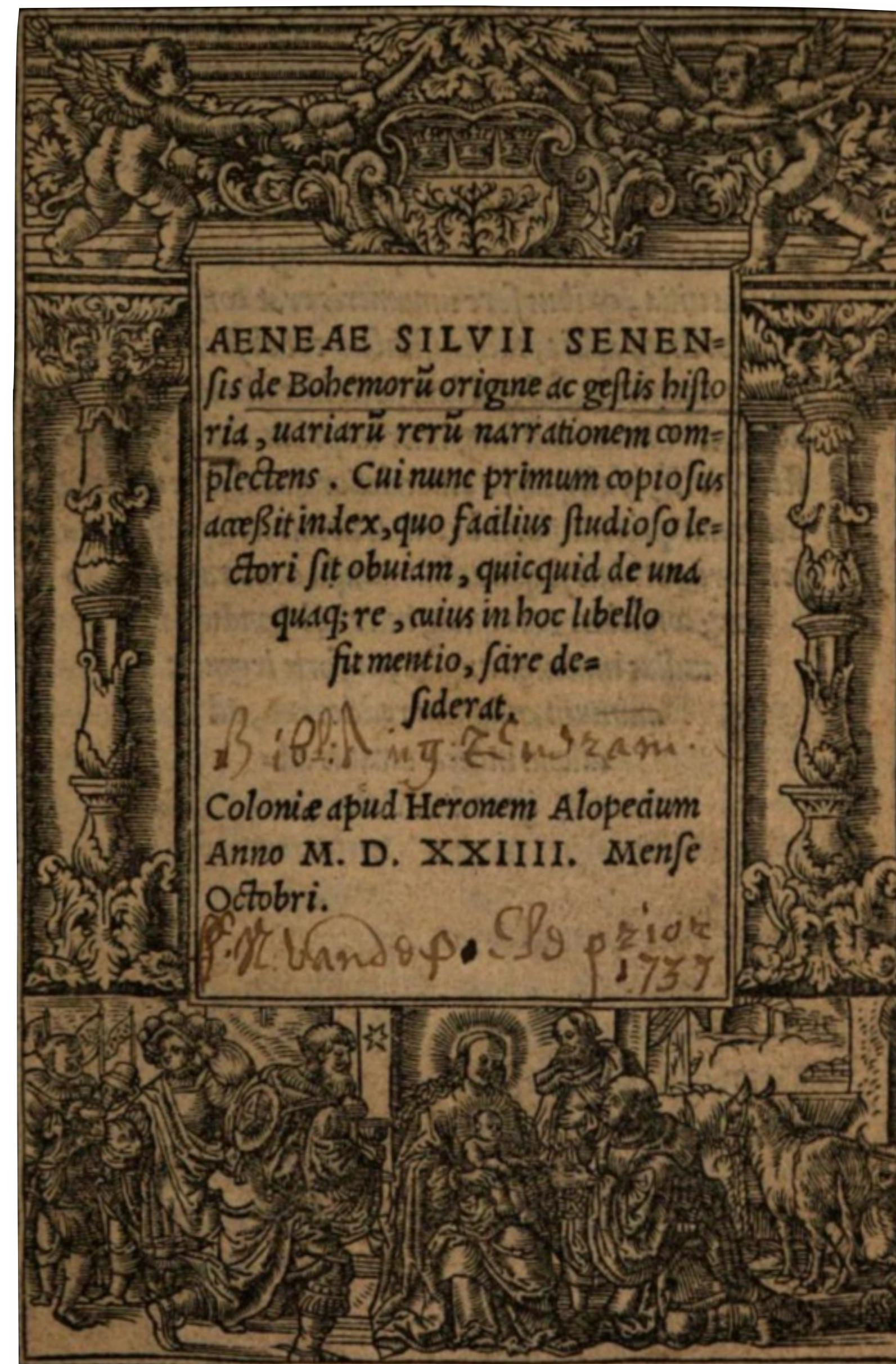
Jan Hůska, 1487

Mikuláš Konáč z Hodíškova, 1510

Daniel Adam z Veleslavína, 1585

český překlad
Silviovy kroniky

Licet in omni gente, quae sub caelo est, hoc videre,
Bohemia tamen testimonio satis fuerit, in qua nostra aetate
pessimi homines reiecta Romanae ecclesiae oboedientia,
conculcata parentum religione, sacerdotibus Christi occisis,
fanis sanctorum dirutis, sine fide, sine bonis moribus in
latrociniis, in adulteriis, in omni spurcitia viventes[...]
perstiterunt.

Lze to pozorovat u všech národů na zemi, dostatečným
svědectvím by však mohly být Čechy, kde zůstávají v naší
době nejhorší lidé, kteří odmítli poslušnost římské církvi,
pošlapali víru svých otců, povraždili Kristovy služebníky,
rozvrátili chrámy svatých a žijí bez víry, bez dobrých mravů, v
loupežích, cizoložstvu a ve vší nemravnosti...

Viri constantes, qui vel exilium vel carcerem vel caedem pro testamento Christi fortiter pertulere, cum rege suo in caelo regnant ex aliena victoria triumphantes, quorum multa milia Bohemia tulit. Nam sicut Hussitarum insania Bohemicum nomen labefactavit, ita et fortium virorum constatatntia illustravit. Nec provincia est, quae tempore nostro plures Christi Martyres quam Bohemia produxerit.

Naopak lidé stálí, kteří pro Kristův zákon statečně podstoupili buď vyhnanství, vězení nebo smrt, panují se svým králem na nebesích a radují se z jiného vítězství. Takových zrodily Čechy na tisíce. Vždyť jako zběsilost husitů českému jménu uškodila, tak je vytrvalost statečných mužů oslavila. Není žádné země, která by v naší době vydala více Kristových mučedníků než Čechy.

nam

arcus

ntoninus

occius

abellicus

1436-1506

Enneades sive Rhapsodiae historiarum

1498–1504

Solum hordei ferax, tritici, boum silvestrium et
piscium abundans; non leges genti, non
sanctura instituta, quodlibet licet. Si vera sunt,
quae de ritu gentis memorantur, christianae
fidei nomen, non cultus, ut qui Hussitarum
veneno infecti (quod avorum memoria accidit)
orthodoxae fidei cultum parum integre
custodiant

Enneades sive Rhapsodiae historiarum

1498–1504

Solum hordei ferax, tritici, boum silvestrium et
piscium abundans; non leges genti, non
sanctura instituta, quodlibet licet. Si vera sunt,
quae de ritu gentis memorantur, christianae
fidei nomen, non cultus, ut qui Hussitarum
veneno infecti (quod avorum memoria accidit)
orthodoxae fidei cultum parum integre
custodiant

Enneades sive Rhapsodiae historiarum

1498–1504

Solum hordei ferax, tritici, boum silvestrium et
piscium abundans; non leges genti, non
sanctura instituta, quodlibet licet. Si vera sunt,
quae de ritu gentis memorantur, christianae
fidei nomen, non cultus, ut qui Hussitarum
veneno infecti (quod avorum memoria accidit)
orthodoxae fidei cultum parum integre
custodiant

Enneades sive Rhapsodiae historiarum

1498–1504

Solum hordei ferax, tritici, boum silvestrium et
piscium abundans; non leges genti, non
sanctura instituta, quodlibet licet. Si vera sunt,
quae de ritu gentis memorantur, christianae
fidei nomen, non cultus, ut qui Hussitarum
veneno infecti (quod avorum memoria accidit)
orthodoxae fidei cultum parum integre
custodiant

Enneades sive Rhapsodiae historiarum

1498–1504

Solum hordei ferax, tritici, boum silvestrium et
piscium abundans; non leges genti, non
sanctura instituta, **quodlibet licet**. Si vera sunt,
quae de ritu gentis memorantur, christianae
fidei nomen, non cultus, ut qui Hussitarum
veneno infecti (quod avorum memoria accidit)
orthodoxae fidei cultum parum integre
custodiant

Enneades sive Rhapsodiae historiarum

1498–1504

Solum hordei ferax, tritici, boum silvestrium et
piscium abundans; non leges genti, non
sanctura instituta, quodlibet licet. Si vera sunt,
quae de ritu gentis memorantur, christianae
fidei nomen, non cultus, ut qui Hussitarum
veneno infecti (quod avorum memoria accidit)
orthodoxae fidei cultum parum integre
custodiant

Enneades sive Rhapsodiae historiarum

1498–1504

Solum hordei ferax, tritici, boum silvestrium et
piscium abundans; non leges genti, non
sanctura instituta, quodlibet licet. Si vera sunt,
quae de ritu gentis memorantur, **christianae**
fidei **nomen**, **non cultus**, ut qui Hussitarum
veneno infecti (quod avorum memoria accidit)
orthodoxae fidei cultum parum integre
custodiant

Enneades sive Rhapsodiae historiarum

1498–1504

Solum hordei ferax, tritici, boum silvestrium et
piscium abundans; non leges genti, non
sanctura instituta, quodlibet licet. Si vera sunt,
quae de ritu gentis memorantur, christianae
fidei nomen, non cultus, ut qui **Hussitarum**
veneno infecti (quod avorum memoria accidit)
orthodoxae fidei cultum parum integre
custodiant

Enneades sive Rhapsodiae historiarum

1498–1504

Solum hordei ferax, tritici, boum silvestrium et
piscium abundans; non leges genti, non
sanctura instituta, quodlibet licet. Si vera sunt,
quae de ritu gentis memorantur, christianae
fidei nomen, non cultus, ut qui Hussitarum
veneno infecti (quod avorum memoria accidit)
orthodoxae fidei cultum parum integre
custodiant

Václav Písecký

dopis příteli z 25. září 1510

Quod ego ubi legi, vehementer indolui miseratus patriam meam tam non aequa incurisse fata, ut de ea falsissima quoque ac nefandissima non in angulis solum garriantur, sed publice etiam scripto committantur; parumque erat persausiones illas per asperas et steriles Theutonum provincias diffundi, nisi Italiam etiam attingant, atque quo vel facilius admittantur vel tenacius mentibus hominum insideant, sub nomine historiae promulgentur...

Václav Písecký

dopis příteli z 25. září 1510

Quod ego ubi legi, vehementer indolui miseratus patriam meam tam non aequa incurisse fata, ut de ea falsissima quoque ac nefandissima non in angulis solum garriantur, sed publice etiam scripto committantur; parumque erat persausiones illas per asperas et steriles Theutonum provincias diffundi, nisi Italiam etiam attingant, atque quo vel facilius admittantur vel tenacius mentibus hominum insideant, sub nomine historiae promulgentur...

Václav Písecký

dopis příteli z 25. září 1510

Quod ego ubi legi, vehementer **indolui**
miseratus patriam meam tam non aequa
incurisse fata, ut de ea falsissima quoque ac
nefandissima non in angulis solum garriantur,
sed publice etiam scripto committantur;
parumque erat persausiones illas per asperas
et steriles Theutonum provincias diffundi, nisi
Italiam etiam attingant, atque quo vel facilius
admittantur vel tenacius mentibus hominum
insideant, sub nomine historiae
promulgentur...

Václav Písecký

dopis příteli z 25. září 1510

Quod ego ubi legi, vehementer indolui miseratus patriam meam tam non aequa incurisse fata, ut de ea falsissima quoque ac nefandissima non in angulis solum garriantur, sed publice etiam scripto committantur; parumque erat persausiones illas per asperas et steriles Theutonum provincias diffundi, nisi Italiam etiam attingant, atque quo vel facilius admittantur vel tenacius mentibus hominum insideant, sub nomine historiae promulgentur...

Václav Písecký

dopis příteli z 25. září 1510

Quod ego ubi legi, vehementer indolui miseratus patriam meam tam non aequa incurisse fata, ut de ea falsissima quoque ac nefandissima non in angulis solum garriantur, **sed publice etiam scripto** committantur; parumque erat persausiones illas per asperas et steriles Theutonum provincias diffundi, nisi Italiam etiam attingant, atque quo vel facilius admittantur vel tenacius mentibus hominum insideant, sub nomine historiae promulgentur...

Václav Písecký

dopis příteli z 25. září 1510

Quod ego ubi legi, vehementer indolui miseratus patriam meam tam non aequa incurisse fata, ut de ea falsissima quoque ac nefandissima non in angulis solum garriantur, sed publice etiam scripto committantur; parumque erat persausiones illas per asperas et steriles Theutonum provincias diffundi, nisi Italiam etiam attingant, atque quo vel facilius admittantur vel tenacius mentibus hominum insideant, sub nomine historiae promulgentur...

Václav Písecký

dopis příteli z 25. září 1510

Quod ego ubi legi, vehementer indolui miseratus patriam meam tam non aequa incurisse fata, ut de ea falsissima quoque ac nefandissima non in angulis solum garriantur, sed publice etiam scripto committantur; parumque erat persausiones illas per asperas et steriles Theutonum provincias diffundi, nisi Italiam etiam attingant, atque quo vel facilius admittantur vel tenacius mentibus hominum insideant, sub nomine historiae promulgentur...

Václav Písecký

dopis příteli z 25. září 1510

Quod ego ubi legi, vehementer indolui miseratus patriam meam tam non aequa incurisse fata, ut de ea falsissima quoque ac nefandissima non in angulis solum garriantur, sed publice etiam scripto committantur; parumque erat persausiones illas per asperas et steriles Theutonum provincias diffundi, nisi Italiam etiam attingant, atque quo vel facilius admittantur vel tenacius mentibus hominum insideant, sub nomine historiae promulgentur...

Čechy

Čechy

&

záliby

Konrad Celtis

1459-1508

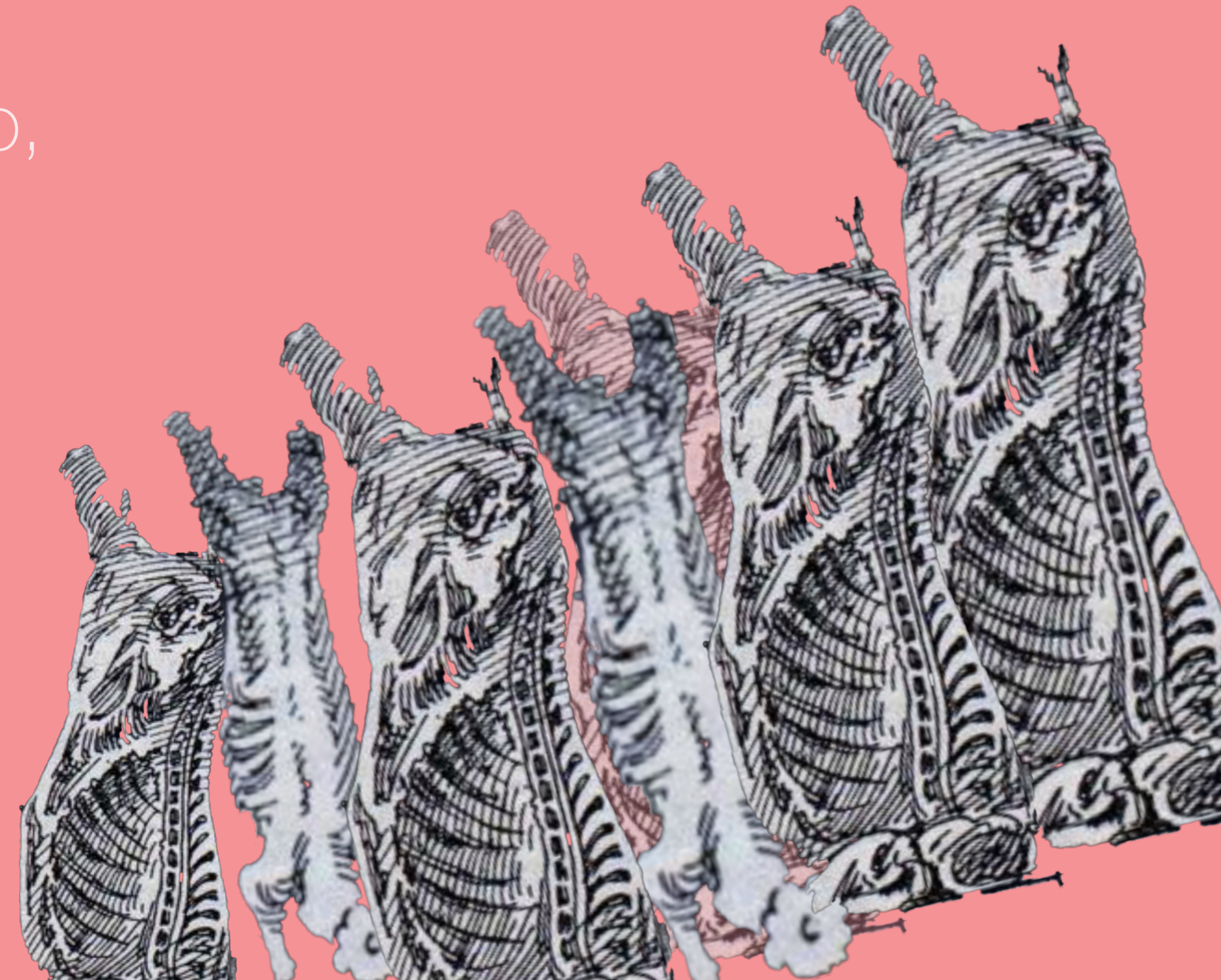
De piso Boemorum

Pythagoras pisum vetuitque fabam foliosam
discipulis pinguem nec violare suem,
inflarentur humore malo quia corpora nostra
atque aciem mentis perderet iste cibus.
Boemorum sed terra colit nisi nobile pisum
cum lardo: o tardi noscere Pythagoram!

De macellis Pragensium

Quod tibi venter edax, Praga, sit ventrisque vorago,
Ostendunt longo longa macella foro.

Plebs toto regno bibula et ventri dedita [...] Quotiens Cretense vinum caupones venale proponunt, invenies complures, qui iuramento adacti nunquam cellam vinariam egredientur, nisi exhausto dolio.

Lid celého království je oddán opilství a obžerství [...] Kdykoliv krčmáři začnou prodávat krétské víno, najdeš mnohé, kteří se zapřísáhli, že nevyjdou z krčmy dříve, dokud nedopijí sud vína.

Plebs autem ipsa ventri universa servit neque quicquam in rebus humanis cibo et potu expetibilius iudicat. Frugi et in victu parcum esse in probris habent. Nullum pretium magnum videtur, si quid venale est, quod gulam delectat. Ebrietatis exiguus pudor: palam et in plateis compotant et quotiens unus in manus poculum sumit, totiens et alii.

Ovšem samotný lid je zcela oddán požívačnosti a na světě pro něj není nic více žádoucí než jídlo a pití. Strídmost v jídle považují za prohřešek. Žádná cena se jim nezdá příliš vysoká, je-li na prodej něco, co potěší jazýček. Za opilost se příliš nestydí – veřejně i na ulici popíjejí, a kdykoliv se někdo chopí poháru, učiní tak i ostatní.

Eobanus Hessus
De generibus ebriosorum
et ebrietate vitanda

1516

Pavel

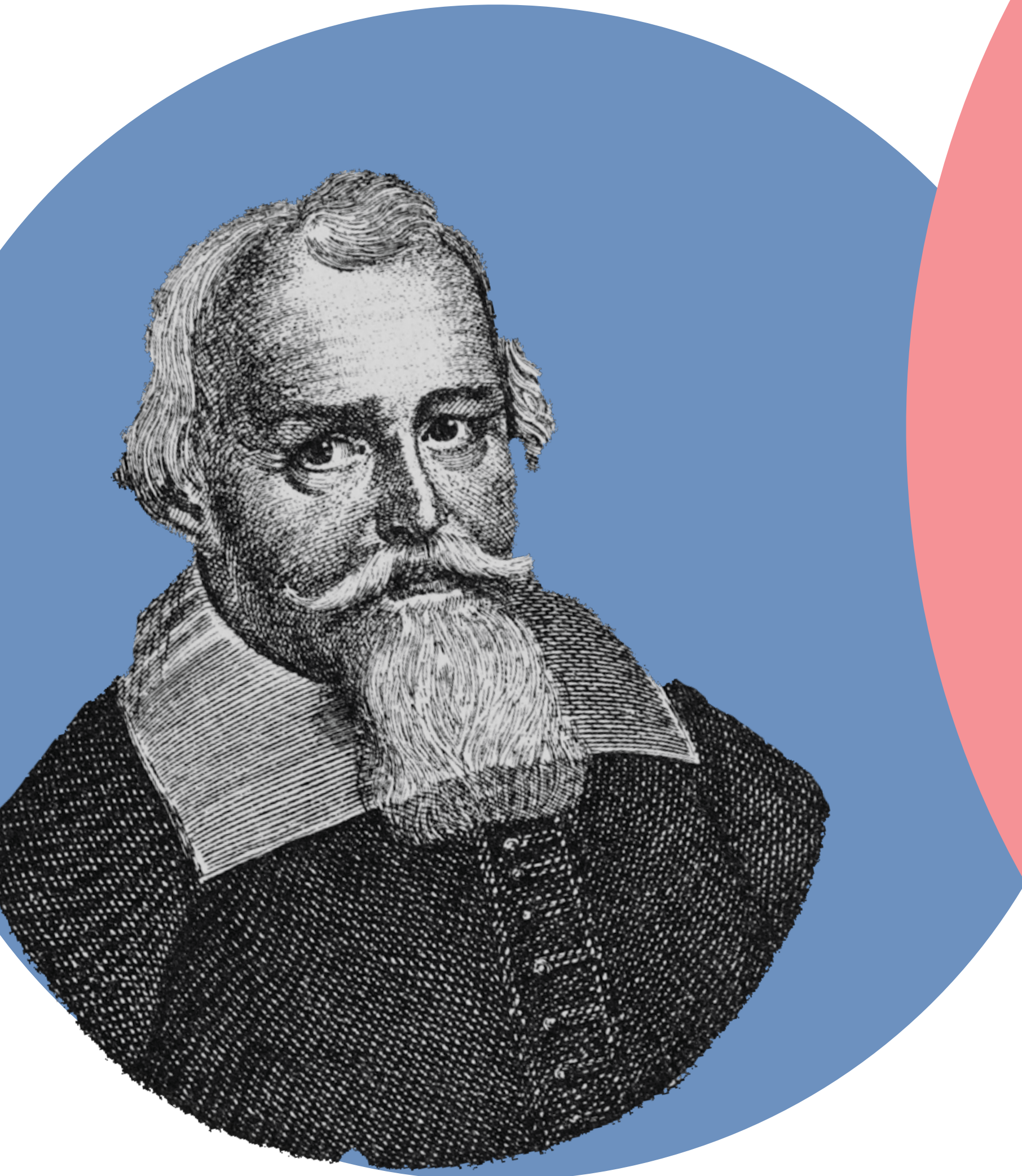
1583-1657

ze Záp

tránský

Respublica Bojema

1634

Mám-li říci, co sám soudím, chtěl bych tvrdit, že Čech kromě vad a předností již vypočtených po většině s obdivem následuje všecko cizí, kdežto, co doma ve vlasti vzniká, posuzuje povýšeně a pohrdlivě, touží mít co nejvíce druhů v neštěstí i ve štěstí, nesnáší přísnější kázeň a obzvláště porobu, pocit křivdy těžko odkládá z mysli, v soukromí i na veřejnosti miluje lesk, při veselé náladě je povolný, při žalu popudlivý, při hladu nezpívá jako Němec, ani netančí jako Francouz, nýbrž se rozhořčuje, nemá nedostatek důvtipu a soudnosti, jako spíše trpělivosti, k nepřátelství se stejně pomalu odhodlává, jako je pomalu odkládá, ve válečné službě se jeví zprvu takřka neučelivým, ale potom neobyčejně obratným a nebojácným...

Mám-li říci, co sám soudím, chtěl bych tvrdit, že Čech kromě vad a předností již vypočtených po většině s obdivem následuje všecko cizí, kdežto, co doma ve vlasti vzniká, posuzuje povýšeně a pohrdlivě, touží mít co nejvíce druhů v neštěstí i ve štěstí, nesnáší přísnější kázeň a obzvláště porobu, pocit křivdy těžko odkládá z mysli, v soukromí i na veřejnosti miluje lesk, při veselé náladě je povolný, při žalu popudlivý, při hladu nezpívá jako Němec, ani netančí jako Francouz, nýbrž se rozhořčuje, nemá nedostatek důvtipu a soudnosti, jako spíše trpělivosti, k nepřátelství se stejně pomalu odhodlává, jako je pomalu odkládá, ve válečné službě se jeví zprvu takřka neučelivým, ale potom neobyčejně obratným a nebojácným...

Mám-li říci, co sám soudím, chtěl bych tvrdit, že Čech kromě vad a předností již vypočtených po většině s obdivem následuje všecko cizí, kdežto, co doma ve vlasti vzniká, posuzuje povýšeně a pohrdlivě, touží mít co nejvíce druhů v neštěstí i ve štěstí, nesnáší přísnější kázeň a obzvláště porobu, pocit křivdy těžko odkládá z mysli, v soukromí i na veřejnosti miluje lesk, při veselé náladě je povolný, při žalu popudlivý, při hladu nezpívá jako Němec, ani netančí jako Francouz, nýbrž se rozhořčuje, nemá nedostatek důvtipu a soudnosti, jako spíše trpělivosti, k nepřátelství se stejně pomalu odhodlává, jako je pomalu odkládá, ve válečné službě se jeví zprvu takřka neučelivým, ale potom neobyčejně obratným a nebojácným...

Mám-li říci, co sám soudím, chtěl bych tvrdit, že Čech kromě vad a předností již vypočtených po většině s obdivem následuje všecko cizí, kdežto, co doma ve vlasti vzniká, posuzuje povýšeně a pohrdlivě, touží mít co nejvíce druhů v neštěstí i ve štěstí, nesnáší přísnější kázeň a obzvláště porobu, pocit křivdy těžko odkládá z mysli, v soukromí i na veřejnosti miluje lesk, při veselé náladě je povolný, při žalu popudlivý, při hladu nezpívá jako Němec, ani netančí jako Francouz, nýbrž se rozhořčuje, nemá nedostatek důvtipu a soudnosti, jako spíše trpělivosti, k nepřátelství se stejně pomalu odhodlává, jako je pomalu odkládá, ve válečné službě se jeví zprvu takřka neučelivým, ale potom neobyčejně obratným a nebojácným...

Mám-li říci, co sám soudím, chtěl bych tvrdit, že Čech kromě vad a předností již vypočtených po většině s obdivem následuje všecko cizí, kdežto, co doma ve vlasti vzniká, posuzuje povýšeně a pohrdlivě, touží mít co nejvíce druhů v neštěstí i ve štěstí, nesnáší přísnější kázeň a obzvláště porobu, pocit křivdy těžko odkládá z mysli, v soukromí i na veřejnosti miluje lesk, při veselé náladě je povolný, při žalu popudlivý, při hladu nezpívá jako Němec, ani netančí jako Francouz, nýbrž se rozhořčuje, nemá nedostatek důvtipu a soudnosti, jako spíše trpělivosti, k nepřátelství se stejně pomalu odhodlává, jako je pomalu odkládá, ve válečné službě se jeví zprvu takřka neučelivým, ale potom neobyčejně obratným a nebojácným...

**děkuji za
pozornost!**

pelc@ics.cas.cz

zdroje

Enea Silvio, *Historia Bohemica/Historie česká*, ed. a přel. D. Martínková – A. Hadravová – J. Matl. Praha 1998.

Jan Martínek – Dana Martínková (eds.), *Bohuslai Hassensteinii a Lobkowitz Epistulae*. Tom. I. *Epistulae de re publica scriptae*. Leipzig 1969, s. 1–12.

Marta Vaculínová (ed.), *Bohuslaus Hassensteiius a Lobkowitz, Opera poetica*. München – Leipzig 2014.

Karl Hartfelder (ed.), *Fünf Bücher Epigramme von Konrad Celtes*, Berlin 1881.

Pavel Stránský ze Zápské Stránky, *Český stát – Okřik*, přel. B. Ryba, Praha 1953.

Karel Vinařický, *Karla Al. Vinařického Sebrané spisy*. Sv. 2. Praha 1875, s. 228–241.

Bohumi Ryba, *List Václava Píseckého Michalovi ze Stráže*, in LF 60, 1933, s. 436–440.